

Sygn. akt X P 764/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Monika Biegańska

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2013r. we Wrocławiu

przy udziale -

sprawy z powództwa D. T.

przeciwko Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z siedzibą

w W.

o świadczenie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

I. zasądza od strony pozwanej Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z siedzibą w W. na rzecz powódki D. T. kwotę 4.063, 86 zł brutto (cztery tysiące sześćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 10 października 2013r do dnia zapłaty tytułem niezaspokojonych należności pracowniczych przez pracodawcę (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. z powodu jego niewypłacalności w postaci wynagrodzenia za pracę za luty-marzec 2013r ;

II. koszty postępowania zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 sierpnia 2013 r. powódka D. T. domagała się zasądzenia od strony pozwanej Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z siedzibą w W. kwoty 4.064 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę.

W uzasadnieniu powódka podniosła, iż w dniu 17 kwietnia 2013 r. złożyła wniosek o wypłatę zaliczek z Funduszu Gwarantowanych świadczeń pracowniczych w trybie art.12 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z 13.07.2006 w związku z zaistnieniem przesłanek z art.8a tej ustawy. W wyniku przeprowadzonego postępowania wydana została decyzja odmowna uzasadniona " brakiem możliwości ustalenia daty faktycznego zaprzestania działalności gospodarczej pracodawcy jako przesłanki koniecznej do pozytywnego rozpatrzenia wniosku. W ocenie powódki powyższa niemożność ustalenia tej daty nie może być podstawą do odmowy wypłaty zaliczek w trybie art.12 ustawy w sytuacji gdy nie ulega wątpliwości iż od daty zaprzestania faktycznej działalności pracodawcy upłynęło więcej niż 2 miesiące. Obojętne z tego punktu widzenia jest to czy od powyższej daty zaprzestania działalności minęły trzy czy cztery miesiące. Strona pozwana sama prowadziła postępowanie wyjaśniające ograniczając się do skierowania zapytania do pracodawcy, Urzędu Skarbowego oraz Państwowej Inspekcji Pracy. Na trudność w ustaleniu daty wpływ ma także fakt, iż art.8a cytowanej ustawy dotyczy sytuacji gdy pracodawca sam nie dopełnia obowiązków administracyjno-prawnych związanych z działalnością firmy.

Nieuzasadnione jest powoływanie się strony pozwanej na wyniki kontroli PIP z 13.03.2013 r. według której na dzień kontroli w firmie było 17 osób pracujących. Nie jest możliwe aby osoby te wykonywały pracę w miesiącu marcu 2013 r. - nie było żadnego miejsca gdzie mogłyby ją wykonywać; sklepy pracodawcy były sukcesywnie zamykane z uwagi na brak regulowania płatności za najem przez pracodawcę. Powódce pracodawca także nie wypowiedział umowy o pracę i formalnie w marcu 2013 r. sama pozostawała w stosunku pracy mimo nieotrzymywania wynagrodzenia i braku kontaktu z pracodawcą. Istotą prowadzenia działalności gospodarczej jest działalność zarobkowa w związku z tym dla ustalenia czy działalność jest faktycznie wykonywana w myśl art.8a ustawy, należy brać pod uwagę czy podmiot podejmuje działania związane z tworzeniem przychodów. To że pracodawca formalnie zatrudnia pracowników, jest związany niewypowiedzianymi umowami najmu oraz innymi zobowiązaniami a także pozostaje w ewidencji lub rejestrach przedsiębiorców nie jest przesłanką do ustalenia iż faktycznie wykonuje on działalność. Absurdalny i sprzeczny z doświadczeniem życiowym jest także wniosek jakoby zmiany w KRS pracodawcy dokonane wpisem z 26.03.2013 r. w ocenie strony pozwanej miałyby wskazywać na "nową wizję prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę". W ocenie powódki zmiana w KRS była niewątpliwie efektem czynności pozornej mającej na celu zmianę właścicieli celem uniknięcia ewentualnego roszczenia wierzycieli o uzupełnienie wkładów spółki oraz zmianę członków zarządu celem uniknięcia ich osobistej odpowiedzialności za działania spółki.

Strona pozwana Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z siedzibą w W. **w odpowiedzi na pozew** z dnia 18 października 2013 r. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana zarzuciła, iż pozwany fundusz odmówił wypłaty wnioskowanych świadczeń z uwagi na brak przesłanki niewypłacalności pracodawcy z art.8a cytowanej ustawy. Fundusz ustalił następujący stan faktyczny. Z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. z dnia 21 maja 2012 r. wynika iż pracodawca powódki (...) spółka z o.o. zalegała w VAT za IX i XII 2012 a w podatku PIT od stycznia do grudnia 2012. Z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. wynika, iż nie zarejestrowano żadnej deklaracji podatkowej. Brak informacji o likwidacji działalności gospodarczej. z informacji ZUS w P. wynika, iż w grudniu 2012 r. pracodawca powódki zatrudniał 35 pracowników, a w marcu 2013 r. 17 pracowników (kontrola PIP).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka D. T. była zatrudniona w (...) spółka z o.o. z siedzibą w P. w okresie od 1 sierpnia 2009 do 9 maja 2013 początkowo w oparciu o umowę o pracę na okres próbny, od 1 września 2009 na czas określony a od 1 września 2011 na czas nieokreślony. Powódka pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy. Początkowo powódka była zatrudniona na stanowisku sprzedawcy, a od 1 kwietnia 2010 r. kierownika sklepu. W ostatnim okresie zatrudnienia przez ostatnie 2 lata swoje obowiązki powódka wykonywała na stanowisku kierownika sklepu sieci obuwniczej (...) w centrum handlowym (...) we W..

Przedmiotem działalności pracodawcy powódki była prowadzenie sprzedaży obuwia dziecięcego w sieci sklepów na terenie całego kraju- we W. w 3 sklepach: także w centrum handlowym (...) i PASAŻ (...).

Dowody: umowa o pracę powódki na okres próbny z 1.08.2009 wraz z załącznikiem nr 1- zakresem obowiązków (k.10-15);

umowa o pracę na czas określony z 1.09.2009 wraz z załącznikiem nr 1 - zakresem obowiązków (k.16-21);

aneks do umowy o pracę z 1.04.2010 (k.22);

aneks do umowy o pracę z 1.06.2011 (k.23);

umowa o pracę na czas nieokreślony z 1.09.2011 wraz z załącznikiem nr 1 - zakresem obowiązków (k.24-29);

zeznanie świadka A. A. (k.98);

przesłuchanie powódki (k.98-99).

Wynagrodzenie powódki składało się z części zasadniczej oraz premii miesięcznej od sprzedaży.

Powódka już od sierpnia 2012 r. otrzymywała wynagrodzenie zasadnicze nieregularnie i zaliczkowo. Ostatnie wynagrodzenie zasadnicze powódka otrzymała za styczeń 2013 r. w dniu 7 marca 2013 r. Powódka nie otrzymała wynagrodzenia zasadniczego za luty i marzec 2013 r. Premia od sprzedaży nie była wypłacana w ogóle już od sierpnia 2012 r. Pracodawca tłumaczył brak wypłat narastającymi problemami finansowymi, ograniczeniem działalności i częściowym stopniowym wygaszaniem sprzedaży, sukcesywnym zamykaniem placówek sprzedażowych na terenie kraju. Już od sierpnia 2012 r. istniały problemy z zatowarowaniem sklepów w obuwie. Obsada sklepu powódki wynosiła 3 osoby a od grudnia 2012 jedynie 2 osoby (powódka i sprzedawca A. A.).

Powódka faktycznie świadczyła pracę do 12 stycznia 2013 r. Następnie w okresie 13.01.-30.01.2013 powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim. W dniu 30.01.2013 powódka otrzymała informację od podległej jej pracownicy A. A. że sklep w centrum handlowym (...) nie będzie mógł być otwarty z uwagi na zaległości czynszowe z tytułu umowy najmu wobec administracji centrum. Powódka została poinformowana telefonicznie przez pracodawcę że ta sytuacja będzie potraktowana przez pracodawcę jako płatny przestój z winy pracodawcy. Ostatni kontakt powódka miała z pracodawcą telefonicznie około połowy lutego 2013r, gdzie zarząd wyraził wstępną chęć spotkania z powódką i jej pracownicą celem uregulowania zaległości w wynagrodzeniu i rozwiązania umowy o pracę. Do awizowanego spotkania nigdy nie doszło, a zarząd spółki nie odpowiadał już na żadne próby kontaktu z pracownikami. Strona pozwana nie rozwiązała z powódką umowy o pracę, nie sporządziła świadectwa pracy.

Z analogicznych powodów zaległości czynszowych sukcesywnie zamykane były wszystkie sklepy (...) na terenie kraju od sierpnia 2012 r. We W. sklep w centrum handlowym (...) zamknięto już w sierpniu 2012 r. a w PASAŻU HANDLOWYM od listopada 2012 r. W lutym 2012 r. nie funkcjonował już żaden sklep spółki na terenie kraju. Formalnie w zatrudnieniu w spółce pozostawały w XII 2012 r. 35 osoby (objęte ubezpieczeniem społecznym), a w III 2013 r. 15 osób.

W marcu 2013 r. spółka dokonała zmian w rejestrze przedsiębiorców KRS polegających na zmianie całego składu zarządu oraz zmianie siedziby spółki z P. na W.. Brak jest jakichkolwiek danych o wznowieniu czy kontynuacji prowadzenia działalności gospodarczej (zarobkowej) czy też przeorganizowaniu przedmiotu działalności. Brak jest informacji o formalnym ogłoszeniu zakończenia działalności, likwidacji, czy ogłoszeniu upadłości.

W kwietniu 2013 r. powódka rozwiązała umowę o pracę ze spółką bez wypowiedzenia w związku z ciężkim naruszeniem obowiązków przez pracodawcę ze skutkiem na dzień 9 maja 2013 r. Powódka wystąpiła do sądu pracy z roszczeniem o ekwiwalent za urlop oraz odszkodowanie w związku z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika. W sprawie o sygn. X P 410/13 tut. Sądu został wydany prawomocny wyrok zaoczny z dnia 21.08.2013 r. Powódka wystąpiła do strony pozwanej z wnioskiem o wypłatę powyższych świadczeń w październiku 2013 r. na kwotę ok 13.510, 89 zł brutto. Sprawa podlega obecnie rozpoznaniu przez pozwaną Fundusz.

(...) spółka z o.o. posiada zaległości podatkowe VAT i PIT za okres odpowiednio IX i XII 2012 r. i I-XII 2012 r. w stosunku do Urzędu Skarbowego P..

Dowody: informacja Urzędu Skarbowego (...) z 17.06.2013 (k.59);

informacja Urzędu Skarbowego P. z 21.05.2012 (k.60-63);

informacja ZUS O/W. z 29.05.2013 (k.66);

informacja ZUS O/P. z 28.05.2013 (k.67-68);

pismo PIP O/P. z 20.05.2013 wraz z protokołem kontroli (k.69-75);

pismo PIP O/W. z 10.05.2013 (k.43-44);

wezwanie do zapłaty z 18.03.2013 (k.32) wraz z dowodem nadania i bezskutecznego awizowania;

zeznanie świadka A. A. (k.98);

przesłuchanie powódki (k.98-99).

Pismem z dnia 15 kwietnia 2013 r. powódka wystąpiła do pozwanego Funduszu o wypłatę zaliczki na poczet należnych świadczeń w kwocie 4.063 zł tytułem niewypłaconego przez pracodawcę wynagrodzenia za okres 1.02- 31.03.2013 r. Fundusz odmówił wypłaty pismem z dnia 8.07.2013 r.

Dowody: wniosek powódki z 15.04.2013 r. (k.37-39);

pismo Funduszu z odmową uwzględnienia wniosku z 8.07.2013 r. (k.91-92);

przesłuchanie powódki (k.98-99).

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo jako w pełni uzasadnione zasługuje na uwzględnienie w całości zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Powódka wystąpiła do strony pozwanej o wypłatę zaliczki na poczet należnych świadczeń z Funduszu z tytułu niezaspokojonych przez pracodawcę roszczeń pracowniczych na podstawie art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dziennik Ustaw nr. 158 poz. 1121 z późn.zmianami).

Zgodnie z treścią art.12 a cytowanej ustawy w przypadku o którym mowa w art.8a ust. 1 marszałek województwa wypłaca na wniosek pracownika zaliczkę na poczet niezaspokojonych przez pracodawcę roszczeń pracowniczych w kwocie niezaspokojonych roszczeń (...) nie wyższej jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów obowiązującego w dniu wypłaty zaliczki.

Natomiast w myśl art.8a ust. 1 cytowanej ustawy niewypłacalność pracodawcy (...) zachodzi również w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwającego dłużej niż 2 miesiące.

W ocenie Sądu powódka spełniła podstawowy warunek formalny pozostając w zatrudnieniu w dacie wystąpienia o zaliczkę (15.04.2013 r.). Wbrew twierdzeniom strony pozwanej powódka wykazała także w toku postępowania poprzez zgłoszoną inicjatywę dowodową z dokumentów i dowody osobowe w postaci zeznań świadka A. A. i swojego przesłuchania, iż w przypadku spółki z o.o. (...) można mówić o niewypłacalności w rozumieniu art.8a ust. 1 cytowanej ustawy polegającej na faktycznym zaprzestaniu działalności przez pracodawcę trwającą dłużej niż 2 miesiące.

Jak słusznie podnosi powódka faktyczne zaprzestanie działalności gospodarczej należy oceniać przez pryzmat rzeczywiście podejmowanych działań gospodarczych zmierzających do zarobkowania i osiągania przychodu. Z zebranego materiału dowodowego wynika iż poczynając od sierpnia 2012 r. spółka wygasila działalność sprzedażową we wszystkich (do końca stycznia 2013 r.) placówkach w galeriach handlowych na terenie całego kraju. Zaprzestała także od 1 lutego 2013 r. regulować wynagrodzenia zasadnicze pracowników. Fakt pozostawania w formalnych stosunkach zatrudnienia w grudniu 2012 r. 35 osób a w marcu 2013 r. 15 osób (w tym powódki) nie może przesądzać w żaden sposób o przyjęciu iż w oparciu o te osoby zatrudnione spółka kontynuuje jakąkolwiek działalność. Pozostawania formalnie w stosunku pracy nie oznacza że osoby te świadczą pracę przy jakimkolwiek przedsięwzięciu gospodarczym spółki. Spółka jak wynika z zeznań świadka i przesłuchania powódki skierowała wyszystkie te osoby na czas przestoju deklarując gołosłownie uregulowanie płatności za ten okres. Taką osobą jest też powódka.

Paradoksalnie sam fakt pozostawania jej w zatrudnieniu w dacie składania wniosku o zaliczkę do Funduszu był warunkiem koniecznym uzasadniającym sam wniosek.

Nie można także czynić zarzutu stanowisku powódki poprzez twierdzenie iż fakt braku formalnego ogłoszenia zakończenia działalności, jej likwidacji czy upadłości przesądzać powinien o bezzasadności powództwa. W realiach cytowanej ustawy większa część niewypłacalnych pracodawców pozostaje niesolidnymi podmiotami gospodarczymi, starającymi się uniknąć podejmowania uzasadnionych i chroniących kontrahentów, wierzycieli czy pracowników kroków prawnych. Łatwo można więc przyjąć iż aby uniknąć odpowiedzialności dłużnika zarząd spółki czy jej wspólnicy nie będą podejmować żadnych czynności formalnych ułatwiających egzekucję czy windykację należności pracowniczych.

Tak także, w ocenie Sądu, należy odczytywać zabieg spółki dokonany w miesiącu marcu 2013 r. a polegający na zmianach w rejestrze przedsiębiorców KRS składu całego zarządu oraz siedziby spółki. Absurdalne i kłójące się z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego są nieuprawnione wnioski pozwanego iż powyższe zmiany w KRS miałyby oznaczać iż spółka przeorganizowała czy przeprofilowała przedmiot prowadzonej działalności i ją wznowiła czy kontynuuje w jakimkolwiek zakresie. Jest to o tyle zaskakujące twierdzenie pozwanego iż w żaden sposób nie zostało udokumentowane czy wykazane w trakcie postępowania wszczętego na skutek wniosku powódki.

W ocenie Sądu wszelkie utrudnienia w ustalenia rzeczywistej czy precyzyjnej daty zakończenia faktycznej działalności gospodarczej (tak często występujące przy niesolidnych pracodawcach) nie mogą być wykorzystywane na niekorzyść wnioskodawców (pracowników). Istnieje tu specyficzna sytuacja w której pozwany Fundusz sam, w ramach wszczętego postępowania, dokonuje czynności wyjaśniających a potem na podstawie rezultatów podejmuje decyzję. Słusznie więc podnosi powódka iż niepełne, fragmentaryczne i bierne pozyskiwanie danych służących rozpoznaniu wniosku powódki nie może obracać się na jej niekorzyść. Zasadnym wydaje się sformułowanie postulatu, aby Fundusz dokonywał ustaleń aktywnie, wszechstronnie, szybko i sprawnie tak aby nie narażać się na zarzut że niezyskanie danych w wyniku bierności Funduszu wpływa następnie na treść decyzji.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż wniosek powódki o zaliczkę w trybie art. 12 a ust.1 w związku z art.8a ust. 1 cytowanej ustawy spełnia wymogi formalne i definicyjne i w konsekwencji uwzględnił roszczenie pozwu wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi o daty wymagalności, za którą przyjęto dzień następnny po doręczeniu odpisu pozwu w niniejszej sprawie. O powyższym **orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.**

O kosztach postępowania orzeczono jak w **punkcie II sentencji wyroku** na zasadzie art.102 kpc, odstępując od obciążenia strony pozwanej obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu w postaci opłaty od pozwu, od której uiszczenia powódka była zwolniona z mocy ustawy.